

Kronşad'da Bolşeviklerin Planları Ters Tepmişti

Furkan Çelik

16.07.2017

Bir yerde iktidar savaşı varsa, orada birçok değişim gerçekleşebilir. Orduların isimleri değişir, polis birimleri değişir, yargılama düzeni değişir, ekonomi değişir, gazeteler değişir, bayraklar değişir, marşlar değişir, üniformalar, büstler, posterler değişir... Değişmeyen tek şey ise iktidar anlayışının kendisi olur.

Her ne sebeple her ne düşünceyle yıkılsa da iktidar, sen iktidarı amaçlarsan, onu yıkabildiğin için ondan daha beterini yaratırsın. Sana karşı olanı yok etmek, susturmak istersin. Ama ne yaparsan yap ters teper!

1917 öncesinde başlayan halk isyanları ve işçi sınıfının öfke seli, Rus halklarını toplumsal bir devrime götürmüştü. Ekim ayında ise iktidar planları olan Bolşevik Parti, kendisini işçi sınıfı partisi ilan edip “proletarya diktatörlüğü” getireceğim diyerek iktidarı ele geçirmişti. Fakat kısa bir süre zarfında işçi sınıfı üzerindeki bir parti diktatörlüğüne dönüşmüştü.

Lenin, 1918’de “Bir aşçıya bile devleti yönetmesini öğreteceğiz” derken, 1921’de ise “İşçi devleti yönetebilir mi? Pratik adamlar bilir ki bu bir masaldır” şeklindeki ifadesi, Bolşeviklerin izin vererek çıkarttığı tek gazetede belgelenmişti.

Parti’nin günlük ihtiyaçlardan çalışma saatlerine kadar aldığı kararların ve “demir disiplin” adı altında bu kararların halka zorla uygulanması, zaman zaman eylemlerle ve isyanlarla karşılık buluyordu. Ne var ki hiçbir siyasi politik gazetenin çıkmasına izin vermeyen Bolşevik Parti, kendi yayın organlarında bu durumları sansürlüyordu. Ama özgürlük vaatleriyle gelenlerin nasıl dönüşüm geçirerek Çarlık Rusyası’ndan daha otoriter bir hale geldiği, herkes tarafından görülmeye başlamıştı.

Kronştad kasabası Rus devriminin ilk kıvılcımı, devrimin ilk efsanevi denizci ayaklanmasının başladığı kasabadır. Özgürlük ve adalet sloganlarıyla yelkenlerini açan Kronştad denizcilerinin ilk talepleri arasında, tayfaların rütbelerinin kaldırılması yer etmişti. Bunun peşi sıra, Kronştadlı denizciler, kendi kararlarını kendilerinin vermek istediğini ve çalışma koşullarını da kendilerinin belirlemek istediğini Bolşevik Parti’ye bildirince, bu öz-yönetim deneyimi Kızıl Ordu ile bastırılmak istenmişti. Ardındansa Kronştad, partinin yayın organında karşı-devrimci, asi, hain olarak yaftalanmıştı.

8 Mart günü, Kızılordu Troçki’nin emriyle, Kronştad’daki öz-yönetimi bitirmek ve katliamlarla Bolşevik Parti diktatörlüğünü kabul ettirmek üzere harekete geçti. İlk saldırıda 2. ve 3. Kızıl Ordu taburları Kronştad’a saldırmayı reddetseler de, parti tarafından zorla saldırıya geçirilmişlerdi. Fakat kar fırtınasında kaybolan taburlardan sadece tabur siyasi komiseri ve 3-4 askeri geri dönmüş, diğerleri Kronştadlıların saflarına geçmişti. Bu hezimetin ardından, 12 Mart günü, 27. Omsk Tümeni Kronştad’a saldırmak üzere bölgeye getirildi. Çarlık Rusyası’na karşı büyük zaferler kazanan bu tümene güveniliyordu. Fakat Orşan Alayı da Kronştad’a karşı savaşmayı reddetti. Ertesi gün tümendeki diğer iki alay da alacakları tutum için toplantı yaptılar. Tümandeki hiçbir asker, sınıf kardeşlerine kurşun sıkmayı istemiyordu. Bolşevik Parti “Devrimci Divan-ı Harp”i kurdu. Tümeni silahsızlandırdı. Parti üyelerine seferberlik ilan edildi, hepsi Kronştad’a saldırmak istemeyen Kızıl Ordu üyelerine propaganda yapmak ve baş karakterleri ihbar etmek üzere taburlara yollandı.

Bolşevik Parti’nin kurduğu “Devrimci Divan-ı Harp”lerde Kızıl ordu askerleri gece gündüz yargılanarak cezalandırılıyor, bu bilgiler de tümenlere yayılıyordu. Ama buna rağmen ilerlemeyi reddeden Kızıl Ordu birlikleri ortaya çıkmaya devam ediyordu. “Devrimci Divan-ı Harp”in parti emirlerini uygulamayan Kızıl Ordu askerini katlemeye başlaması ters teptiği gibi, 561. Piyade Alayı da ilerlemeyi reddetmiş, emirleri uygulamamıştı.

Hatta Bolşevik Parti’nin çıkardığı İzvestia gazetesi birliklerde okunmuyor, Kronştad halkının çıkardığı Kronştad İzvestia’sı birliklerde okunuyordu.

Kızıl Ordu ve Bolşevik Parti, Kronştad’ı bitiremiyordu ve bu yüzden de çareyi Kronştad’ın çok uzaklarından, onları tanımayan insanları getirerek, Kronştadlılara karşı savaştırmakta buldu. Kırgız ve Başkır topraklarından trenlerle Petrograd’a getirilenler, Kronştad’a yapılan saldırılarda ön saflara alındı.

Anarşist Kütüphane

Furkan Çelik
Kronstad'da Bolşeviklerin Planları Ters Tepmişti
16.07.2017

Bu yazı Meydan Gazetesi'nin 31. sayısında yayımlanmıştır.

tr.anarchistlibraries.net